

100017

UNIVERSITAT DE GIRONA
FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDICO-ECONÒMIQUES
DEPARTAMENT D'ECONOMIA
ÀREA DE SOCIOLOGIA

PROGRAMA DE SOCIOLOGIA DE L'EMPRESA. (PRIMER CURS)

Professors/es: Dr. Jordi de Cambra Bassols (Titular Universitat)
Llda. Dolors Muñoz Soler (Titular Escola Universitària)
Lt. Alfons Romero Díaz (Ajudant Facultat 1er. Cicle)

Assignatura Semestral (6 crèdits)

4 Hores de docència setmanal

5 Grups

Metodologia i Sistemes d'Avaluació:

Avaluació continuada
Participació a classe
Exposicions individuals i col·lectives
Ponències individuals i col·lectives
Treballs individuals i col·lectius
Seminaris
Examen Final

SOCIOLOGIA DE L'EMPRESA (6 crèdits, Obl.). Primer Curs. Primer Semestre.

I. Història, objecte i mètode

Tema 1 - La coneixença sociològica com a coneixença de la societat industrial. El mètode científic i les ciències socials. Sociologia de l'empresa: història, objecte i mètode.

II. El marc social i polític de l'empresa

Tema 2 - Industrialització i transformacions socials. De la societat estamental a la societat de classes. Mobilitat social. La divisió social del treball. Teories de l'estructura de classes.

Tema 3 - Industrialització i consciència de classe. Ciència, tècnica i ideologia: la tecnocràcia. La meritocràcia.

Tema 4 - Industrialització i Estat modern. De l'Estat liberal a l'Estat social. L'Estat de benestar. La intervenció de l'Estat a la societat civil.

Tema 5 - L'estructuració social a Catalunya i a Espanya. L'estructura ocupacional i el mercat de treball. Altres formes d'estructuració social.

III. L'empresa com a institució social i com a organització

Tema 6 - L'empresa com a institució social. Funcions de l'empresa. Empresa, mercat i societat de consum. Estudis de mercat, publicitat i mitjans de comunicació de masses.

Tema 7 - L'empresa com a organització burocràtica. Estructura organitzativa: organigrames. El tipus ideal de Weber. La jerarquia del poder a l'empresa. L'empresari i la direcció. Comandaments mitjans, tècnics, empleats i obrers.

Tema 8 - Teories estructurals: l'escola de "l'organització científica del treball"; l'escola de l'administració científica. Crítiques del taylorisme-fordisme.

Tema 9 - Teories orientades al comportament: l'escola de les "relacions humanes"; els grups informals a l'organització formal. Sociogrames.

Tema 10 - Teories situacionals i/o de contingència: noves formes d'organització del treball; l'empresa com a sistema social obert. L'enfocament sòcio-tècnic.

IV. Empresa i relacions de treball.

Tema 11 - Les condicions de treball i el desenvolupament tecnològic. La degradació del treball. Alienació i satisfacció en el treball. Sobrequalificació i desqualificació del treball.

Tema 12 - La democràcia econòmica i els seus models. Tipus de participació: control obrer, cooperativisme, cogestió i autogestió. Democràcia econòmica i democràcia política.

Tema 13 - El moviment obrer. Gènesi i desenvolupament històric dels sindicats. Les organitzacions d'empresaris. Negociació col·lectiva i mediació institucional de l'Estat. Corporativisme i societat corporativa.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

I. Història, objecte i mètode

- BOTTOMORE, T. i NISBET, R. (Eds., 1988), Una Historia del Análisis Sociológico, Buenos Aires, Amorrortu.
- FINKEL, Lucila (1994), La organización social del trabajo, Madrid, Pirámide.
- GIDDENS, Anthony (1993), Sociología, Madrid, Alianza Universidad.
- GINER, S., (1993), El progreso de la conciencia sociológica, Barcelona, Península.
- LUCAS MARIN, Antonio (comp. 1994), Sociología para la empresa, Madrid, McGraw Hill.
- GARMENDIA, J.A.; PARRA LUNA (1993), Sociología industrial y de los recursos humanos, Madrid, Taurus Unversitaria.

II. El marc social i polític de l'empresa

- ABENDROTH, W.; LENK, K, (1981), Introducción a la Ciencia Política, Barcelona, Anagrama.
- CACHON RODRIGUEZ, L., (1989) ¿Movilidad social o trayectorias de clase?, Madrid, CIS.
- CROMPTON, R. (1994), Clase y estratificación, Madrid, Tecnos.
- HABERMAS, J. (1984), Ciencia y Técnica como Ideología, Madrid, Tecnos.
- MARCUSE, H. (1987), El hombre unidimensional, Barcelona, Ariel.
- MIGUELEZ, F.; SOLE, C. (1989), Clases sociales i poder polític a Catalunya, Barcelona, PPU.
- SCHUMPETER, J. (1968), Capitalismo, socialismo y democracia, Madrid, Aguilar.
- SUBIRATS, M. (1991), Enquesta de la Regió Metropolitana de Barcelona 1990, Barcelona, IEMB.
- ZONA ABIERTA, (1993), Teorías contemporáneas de las clases sociales, núm. 59/60.

III. L'empresa com a institució social i com a organització

- ALCAIDE CASTRO, M. (1982), Las nuevas formas de organización del trabajo, Madrid, Akal Unversitaria.
- CASTILLO, J.J. (1988), Las nuevas formas de organización del trabajo, Madrid, MTSS.
- CORIAT, Benjamín (1982), El taller y el cronómetro. Ensayo sobre el taylorismo, fordismo y la producción en masa, Madrid, Siglo XXI
- GARMENDIA, J.A.; PARRA LUNA, F, (1993), Sociología industrial y de los recursos humanos, Madrid, Taurus Unversitaria.
- PIORE, M.; SABEL, C. (1990), La segunda ruptura industrial, Madrid, Alianza Editorial.
- KERN, H.; SCHUMANN, M. (1988), El fin de la división del trabajo. Racionalización en la producción industrial, Madrid, MTSS.

IV. Empresa i relacions de treball

- CASTILLO, J.J. (1988), La automatización y el futuro del trabajo, Madrid, MTSS.
- EDWARDS, P.K. (1990), El conflicto en el trabajo, Madrid, MTSS.
- GORZ, A. (1977), Crítica de la división del trabajo, Barcelona, Laia.
- MIGUELEZ, F., PRIETO, C (Comp., 1991), Las relaciones laborales en España, Madrid, Siglo XXI.
- PAHL, R.E. (1990), Divisiones del trabajo, Madrid, MTSS.
- SABEL, Ch. (1986), Trabajo y política. La división del trabajo en la industria, Madrid, MTSS.
- TEZANOS, J.F. (Ed., 1987), La democratización del trabajo, Madrid, Sistema.

Revistes i fonts d'informació:

* Revistes:

- PAPERS. Revista de Sociologia. Universitat Autònoma de Barcelona.
- Revista Sociología del Trabajo. Edita Siglo XXI, Madrid.
- Revista Economía y Sociología del Trabajo. Edita MTSS, Madrid.
- Cuaderno de Relaciones Laborales. Edita Escuela Relaciones Laborales. Universidad Complutense, Madrid.

* Fonts estadístiques:

- Boletín de Estadísticas Laborales. MTSS.
- Coyuntura Laboral. MTSS.
- Full d'ocupació. Conselleria de Treball. Generalitat de Catalunya.
- Encuesta de Población Activa. INE.